

УСТАНОВА “БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ АРХІЎ-МУЗЕЙ ЛІТАРАТУРЫ І МАСТАЦТВА”

ВІТАН-ДУБЕЙКАЎСКАЯ ЮЛЬЯНА
ГРАМАДСКА-КУЛЬТУРНЫ ДЗЕЯЧ
30 ЛІСТАПАДА 1886 Г. – 28 ВЕРАСНЯ 1969 Г.

ФОНД № 505

ВОПС № 1

1915–1994 гг.

МІНСК 2023

ЗМЕСТ

да воп. № 1

ф. 505

№№	Назва раздзелаў	№ спраў	№ стар. воп.
	ПРАДМОВА		
1.	ТВОРЧЫЯ ДАКУМЕНТЫ Ю. ВІТАН-ДУБЕЙКАЎСКАЙ	1-7	1-2
2.	ПЕРАПІСКА	8-13	2-3
2.1.	ПІСЬМЫ Ю. ВІТАН-ДУБЕЙКАЎСКАЙ	8-10	2
2.2.	ПІСЬМЫ ДА Ю. ВІТАН-ДУБЕЙКАЎСКАЙ	11-13	2-3
3.	ДАКУМЕНТЫ ДА БІАГРАФІІ Ю. ВІТАН-ДУБЕЙКАЎСКАЙ І ІНШ.	14-19	3
4.	ВЫЯЎЛЕНЧЫЯ ДАКУМЕНТЫ	20-28	3-4
5.	ДАКУМЕНТЫ ЧЛЕНАЎ СЯМ'І Ю. ВІТАН-ДУБЕЙКАЎСКАЙ СПІС КНІГ СПІС МУЗЕЙНЫХ ПРАДМЕТАЎ	29-30	4-5

Прадмова

Вітан-Дубейкаўская Юльяна-Алена (да шлюбу – Менке (Moenke), псеўданім – Кветка Вітан) нарадзілася 30 лістапада 1886 г. у нямецкай купецкай сям’і ў Вільні. У 1895–1905 гг. вучылася ў Віленскай прыватнай жаночай гімназіі В.М. Прозаравай. У 1907–1913 гг. працягвала навучанне на Вышэйшых жаночых курсах у Пецярбургу. Вясной 1914 г. здала дзяржаўныя іспыты пры гісторыка-філалагічным аддзяленні Імператарскага Петраградскага ўніверсітэта (цяпер – Санкт-Пецярбургскі дзяржаўны ўніверсітэт). Улетку па сямейных абставінах вярнулася ў Вільню. З 1915 г. разам з Іванам Луцкевічам працавала ў Беларускам камітэце. З Антонам Луцкевічам і Алаісай Пашкевіч (Цёткай) брала ўдзел у адкрыцці першай пачатковай беларускай школы, беларускіх настаўніцкіх курсаў і Віленскай беларускай гімназіі, дзе выкладала нямецкую мову і педагогіку. У 1922 г. узяла шлюб з Лявонам Вітан-Дубейкаўскім. У сакавіку 1941 г. пасля смерці мужа і нацыяналізацыі сямейнай маёмасці як этнічная немка пераехала ў Германію. Жыла ў лагеры для перасяленцаў, потым – у Берліне, дзе працавала перакладчыцай у арганізацыі “Вінэта” і інш. У верасні 1947 г. пераехала да пляменніцы ў Малерсдорф. У 1948 г. выйшла на пенсію. У красавіку 1951 г. разам з пляменніцай пераехала ў Нюрнберг.

Аўтар успамінаў: “Лявон Дубейкаўскі” (Нью-Ёрк, 1954), “Мае ўспаміны” (пра Антона і Івана Луцкевічаў, Алаізу Пашкевіч і інш.) (Вільня, 1994) і інш.

Юльяна Вітан-Дубейкаўская памерла 28 верасня 1969 г. Пахавана на Заходніх могілках у Нюрнбергу (Westfriedhof).

Дакументы Юльяны Вітан-Дубейкаўскай паступілі ў БДАМЛМ з БНіМа ў Нью-Ёрку ў 1999 г. У выніку навуковага апісання быў складзены вопіс № 1, у які ўвайшлі 30 спраў (120 дак.) за 1915–1994 гг.

Вопіс складаецца з 5 раздзелаў:

У першым раздзеле – “Творчыя дакументы Ю. Вітан-Дубейкаўскай” – змешчаны артыкулы, успаміны пра А. і І. Луцкевічаў, А. Пашкевіч (Цётку) і інш. Справы складзены па жанрах і храналогіі (1953–1994).

У другім раздзеле – “Перапіска” – 2-а падраздзелы: пісьмы Ю. Вітан-Дубейкаўскай да знаёмых і пісьмы ад знаёмых і устаноў. Справы сістэматызаваны па алфавіце карэспандэнтаў і адрасатаў, унутры спраў – па храналогіі (1943–1968).

Трэці раздзел – “Дакументы да біяграфіі Ю. Вітан-Дубейкаўскай і інш.” – прадстаўлены асабістымі дакументамі Ю. Вітан-Дубейкаўскай, дакументамі маёмасна-гаспадарчага характару, артыкуламі і інш. пра Ю. Вітан-Дубейкаўскую. Справы сістэматызаваны па намінальна-храналагічным прынцыпе (1939–1976).

У чацвёртым раздзеле – “Выяўленчыя дакументы” – змешчаны фатаграфіі Ю. Вітан-Дубейкаўскай, індывідуальныя і ў групах з сваякамі, фатаграфіі сваякоў і знаёмых, паштоўкі з краявідамі і інш. Справы сістэматызаваны па тэматычна-храналагічным прынцыпе (1915 – [1960-я гг.]).

Пяты раздзел – “Дакументы членаў сям’і Ю. Вітан-Дубейкаўскай” – прадстаўлены асабістымі дакументамі архітэктара Лявона Вітан-Дубейкаўскага (мужа) і пісьмамі Лізаветы Бакмунд (пляменніцы). Справы сістэматызаваны па храналогіі (1923–1970).

Прадмову склала
Вядучы архівіст
14.02.2023

В.Ф. Шаталава

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АҚД
1. ТВОРЧЫЯ ДАКУМЕНТЫ Ю. ВІТАН-ДУБЕЙКАЎСКОЙ					
1	"Чаму Іван Луцкевіч ня аставіў па сабе пісьменных працаў?". Артыкул. Сшытак з аўтографам. На Лл. 9-12 - чарнавікі пісьмаў Ю. Вітан-Дубейкаўскай (2) да С. Станкевіча па пытанні друку гэтага артыкула і інш.	1954	12	3	
2	"Рыцар Пагоні. На 75-ыя ўгодкі нараджэньня Івана Луцкевіча". Артыкул. Сшытак з аўтографам. На Лл. 23-26, 29-30 - чарнавікі пісьмаў Ю. Вітан-Дубейкаўскай да Я. Запрудніка (2) (ЗША) і ў рэдакцыю газеты "Бацькаўшчына" (Германія) і пісьмо С. Станкевіча ў рэдакцыю газеты "Бацькаўшчына" па пытанні друку гэтага артыкула, унясення ў яго правак (1956-1957)	1956	30	5	
3	"Вандроўка па Вільні", "Сяродмесьце". Артыкулы. Аўтограф * * *	[1950-я гг.]	7	2	
4	"Мае ўспаміны". Сшыткі з аўтографам (3). На Лл. 200-203 - пісьмы Ю. Вітан-Дубейкаўскай (2) у БІНІМ у Нью-Ёрку з просьбай унесці змены ў рукапіс успамінаў і інш. (аўтограф) (1957)	1953-1957	203	3	
5	"Кароткія дадзеныя да біяграфіі Юліяны Дубейкаўскай, з дому Мэнкэ", "Вінэта". Біяграфічныя ўспаміны. Машынапіс. На Лл. 19-20 - пісьмо Ю. Вітан-Дубейкаўскай да Р. Жук-Грышкевіч (Канада) з адначасовым зваротам да В. Жук-Грышкевіча і В. Пашкевіч, прыкладзенае да ўспамінаў (ксеракопія аўтографа) [1968]	1966-1968	20	3	
6	"Мае ўспаміны". Друкаванае выданне (Вільня) * * *	1994	97	1	

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АҚД
7	"Мае сны". Запісы за 1913-1951 гг. (з пісьмамі-зваротамі Ю. Вітан-Дубейкаўскай (2) да Я. Каханоўскай). Сшытак з аўтографам	1954	15	1/3	
2. ПЕРАПІСКА					
2.1. ПІСЬМЫ Ю. ВІТАН-ДУБЕЙКАЎСКАЙ					
8	Паштовая картка і пісьмы да Н.А. Арсенневай (ЗША). Чарнавікі	1955-1968	4	3	
9	Пісьмы да Я. Каханоўскай (на беларускай і польскай мовах) (ЗША). Чарнавікі. Адно з пісьмаў - з адначасовым зваротам да Н.А. Арсенневай - змяшчае ўспаміны пра Івана Луцкевіча і Алаізу Пашкевіч (Цётку)	1953 - [1950-я гг.]	29	6	
10	Пісьмы да В. Пашкевіч (Канада) і В. Тумаша (3) (ЗША). На Лл. 4-5 - пераклад біяграфіі Вальтэра Егера (аўтара кнігі "Weissruthenien" (Берлін, 1919), зроблены Ю. Вітан-Дубейкаўскай з нямецкай мовы на беларускую (аўтограф перакладчыцы); на Л. 10 - верш Л. Геніюш "Казак ужо ня сную..." (машынапіс)	1954-1962	10	5	
2.2. ПІСЬМЫ ДА Ю. ВІТАН-ДУБЕЙКАЎСКАЙ					
11	Паштоўка і пісьмо ад А. Вініцкага (ЗША) і Р. Жук-Грышкевіч (Канада). Канверт ад пісьма Н. Кушаль (Н.А. Арсенневай) (ЗША)	1954-1968	3	3	
12	Паштовыя карткі і пісьмы ад знаёмых (на беларускай, нямецкай і польскай мовах) (Германія, Літва). Да аднаго з пісьмаў прыкладзена сямейная фатаграфія, анатаваная па-польску (1943). Л. 11	1943-1955	11	5	
* * *					
13	Пісьмо грамадскага істца ў Судовай палаце Малерсдорфа (Германія) да Ю. Вітан-Дубейкаўскай з інфармаваннем аб нераспаўсюджванні на яе "Закона аб вызваленні ад нацыянал-сацыялізму і мілітарызму ад 5 сакавіка 1946 г." (на нямецкай мове). Пісьмо Упраўлення па справах уцекачоў гарадской рады Нюрнберга (Германія) да	1947, 1954	2	2	

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АҚД
-----------	-----------------	--------------	--------------------------	-------------------------	-----

Ю. Вітан-Дубейкаўскай па пытанні афармлення ёй пасведчанна асобы (на нямецкай мове)

3. ДАКУМЕНТЫ ДА БІАГРАФІІ Ю. ВІТАН-ДУБЕЙКАЎСКАЙ І ІНШ.

14	Дакументы парафіянкі Евангельскай лютэранскай царквы ў Вільні на імя Ю. Вітан-Дубейкаўскай (выписка з прыхадскай кнігі аб яе нараджэнні, пасведчанне з пазнакай паквартальных выплат за 1935-1941 гг. (на літоўскай і нямецкай мовах)	1940, 1941	2	2	
15	Лагерны пропуск, картка і пасведчанне "Германскага перасяленца", працоўная кніжка і інш. на імя Ю. Вітан-Дубейкаўскай (на англійскай і нямецкай мовах)	1941-1969	25	17	
	* * *				
16	Квітанцыі аб грашовым ахвяраванні, зробленым Ю. Вітан-Дубейкаўскай Фундацыі нацыянальнай абароны (Fundusz Obrony Narodowej), аб аплаце прадуктаў і інш. (на нямецкай, польскай і рускай мовах)	1939-1947	7	6	
17	Распіска К. Менке (брата) у атрыманні грашовага пераводу ад Ю. Вітан-Дубейкаўскай (на нямецкай мове). На Л. 2 - паквітаванне на гэты перавод (на нямецкай мове)	1942	2	2	
	* * *				
18	В. Пашкевіч. "Жыцьцёвы шлях Юльяны Дубейкаўскай", С. Станкевіч. "У 75-ую гадавіну нараджэння Юльяны Дубейкаўскай" і інш. Артыкулы і некралогі. Машынапіс, выразкі з газет	1961-1969	5	4	
19	Я. Запруднік. "Ю. Дубейкаўская пра "Гоман". Сцэнарый радыёперадачы. Машынапіс з аўтарскай праўкай. Прыкладзены артыкул Ю. Вітан-Дубейкаўскай "Газета "Гоман" (ксеракопія з часопіса) (1975). Лл. 5-7	1975, 1976	7	2	

4. ВЫЯЎЛЕНЧЫЯ ДАКУМЕНТЫ

20	Фатаграфіі Юльяны Вітан-Дубейкаўскай, індывідуальныя	1934 - [1960-я гг.]	4	4	
21	Фатаграфіі Юльяны Вітан-Дубейкаўскай у групах з	1916-1938	6	6	

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АҚД
	Лявонам Дубейкаўскім (мужам), Ляляй Менке (у шлюбе - Кулеша) (сястрой), Эдвардам Кулешам (зяцем). Арыгіналы і копія				
	* * *				
22	Фатаграфіі Лявона Дубейкаўскага (мужа), індывідуальныя і ў групе з настаўнікамі і навучэнцамі Дзяржаўнай школы муляроў у Вільні, Лялі Менке (у шлюбе - Кулешы) (сястры), індывідуальныя і ў групе з Вальтэрам Егерам, і інш.	1915-1935	7	7	
23	Фотопартрэты Івана Луцкевіча. Фатаграфія магілы Івана Луцкевіча ў Закапанэ (Польшча). Арыгіналы і рэпрадукцыя	1918-1919	4	3	
24	Фатаграфія Вальтэра Егера (аўтара кнігі "Weissruthenien")	1919	1	1	
	* * *				
25	Фатаграфія беларускіх вучняў Вільні ў час касцюміраванай гульні ў лесе	1917	1	1	
26	Фатаграфіі магілы неўстаноўленай асобы	[1930-я гг.]	2	2	
	* * *				
27	Паштоўкі з фатаграфіямі капліцы Вострабрамскага абраза Божай Маці ў Вільні, панарамы вуліцы Тадэвуша Касцюшкі ў Маладзечна, дома ўрадніка ў Свянцях і інш. (фатограф А. Бялецкі (A. Bielecki) і інш.)	пач. XX ст. - [1920-я - 1930-я гг.]	5	5	
28	Паштоўкі з малюнкамі Герда Пауля (Gerd Paul) "Дарога ў Кальварыю ля Вільні. Жабрачкі", "Ля касцёла ў Вільні", "Па зупу" і інш., выдадзеныя "Zeitung der 10. Armee"	1915-1918	7	7	
5. ДАКУМЕНТЫ ЧЛЕНАЎ СЯМ'І Ю. ВІТАН-ДУБЕЙКАЎСКАЙ					
29	Дакументы Лявона Дубейкаўскага (мужа) (пасведчанне асобы (1923), пасведчанне пенсіянера для ільготнага праезду ў Варшаве (1935), квітанцыя могілак Роса ў Вільні аб продажы месца для магілы Л. Дубейкаўскага (1940) і інш. (на літоўскай і польскай мовах)	1923-1940	13	5	
30	Пісьмы Лізаветы Бакмунд (пляменніцы) да	1969-1970	10	4	

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АҚД
-----------	-----------------	--------------	--------------------------	-------------------------	-----

Я. Каханоўскай (2) (ЗША) і В. Пашкевіч (Канада).
 Арыгіналы і копія.
 Паквітаванне на грашовы перавод ад В. Пашкевіч
 Л. Бакмунд (на англійскай мове).
 Копія

У дадзены вопіс унесена 30 (трыццаць)
 спраў з № 1 па № 30 , 120 дакументаў.

Вопіс склала і апрацоўку
 фонда зрабіла

вяд. архівіст

_____ В.Ф. Шаталава

1.04.2023 г.

Дакументы прынялі:

заг.аддзела забеспячэння

_____ В.І. Бярэйшык

захаванасці дакументаў

" _____ " _____ 20 ____ г.